

Julekalender på NRK-Super 2019: Snøfall

Selmas sang

Eva Weel Skram/Thomas Stenersen/Synne Tekstum
*Lengta du vekk frå det store og tomme og grå
Vegen er lang men eg veit at du orka å gå
Inni deg brenn det ei stjerne så sterk og klar
I lyset fra den skal du finne tilbake til det som var*

*Fly som ein fugl
Lag deg ein veg
Så du kan komme heim til meg
Du kan gå mange mil
Men kor høyrer du til
Kor høyrer du til*

*Regndråper faller og faller tar fargene bort
Du er uendelig liten men håpet er stort
Eg høyrer til deg og sånn vil det alltid bli
Eg drøymmer at snart er du her og legg handa di trygt i
mi*

*Så fly som ein fugl
Lag deg ein veg
Så du kan komme heim til meg
Høyr på min sang
Snart er du varm
Du kan få sovne i min favn
Du kan gå mange mil
Om du veit ka du vil
Men kor høyrer du til*

1. Hvilken tematikk/scene kan brukes som inspirasjon/aktualisering/innsteg i preken på julegudstjeneste for skolene?

1.1 Ulike temaer:

- Lengsel etter tilhørighet

- Ruth lengter, kanskje uten å innrømme det for seg selv. Etter hvert blir lengselen til et frø som spirer. I løpet av serien begynner denne spiren å gro. Noe motvillig, men likevel tro mot sine lengsler, lytter hun til lengslene. Hun får noen å høre til. Familie trenger ikke å handle om biologi.
- Selma lengter
  - Selma hører en melodi inni seg. Uten å tenke seg om, nynner hun så resten av klassen hører. De gjør narr av henne. Håkon tar Selma i forsvar: «*Selma hører fantastiske ting inne i hodet sitt, mens dere bare hører deres egen stemme.*»
  - Uten at Selma selv vet, minner den stille hviskingen om hvem hun er, hennes egentlige identitet, hvor hun hører til. Den minner henne om at hun er elsket og at hun er verdt å bli elsket av noe utenfor, noe mye større. Etterhvert finner Selma tilbake til sine røtter, hvor hun egentlig kommer fra.
-
- Felles i alle mennesker - vi har noe vi lengter til. Noen ganger vet vi ikke hva det er vi lengter etter, men vi kan kjenne at det er noe i oss som lengter. Det er mange stemmer rundt oss, som vil fortelle oss hvem vi er, hva vi skal gjøre osv. Den viktigste stemmen å lytte til, er kanskje den vi kjenner inni oss.
- Selma's sang:
*«Lengta du vekk frå det store og tomme og grå
Vegen er lang men eg veit at du orka å gå
Inni deg brenn det ei stjerne så sterk og klar
I lyset frå den skal du finne tilbake til det som var!»*

- Egenverdi

- Sangstrofen «*Inne i deg brenn ei stjerne så sterk og klar*» kan også være beskrivelsen av vår egenverdi, en verdi som alltid er den samme. Uansett hva som skjer med oss, hva andre tenker, sier og gjør mot oss, så er vi alle like verdifulle. Ingen er mer eller mindre verdifull enn andre. Vi er alle like viktige. Vi skal ta vare på verdien til hverandre.

- To verdener

- I Snøfall-serien er det en synlig verden og en «annen verden».
- Ruth tror på det hun kan ta på og observere. Plutselig erfarer hun noe som endrer hennes virkelighetsoppfatning, hun får besøk av en brevfufl. Når hun erfarer at

virkeligheten ikke går opp med vitenskapen, er det vanskelig å vite hva hun skal tro på.

- Håkon er Ruth`s motsetning og blir hennes hjelper. Han tror på mer enn det han ser, han tror at virkeligheten er noe større, han tror det magiske kan skje, han tror på julenissen. Håkon tror og han handler deretter. Han skriver brev til julenissen. Og han oppfordrer andre til å gjøre det samme.
- Selma finner «den andre verdenen», ved en tilfeldighet, gjennom ei bokhylle i et gammelt antikvariat. Er det slik med oss også? Vi kan finne spennende skatter vi ikke visste fantes, på «steder» som kan virke både kjedelige og gammeldagse?

- Ønsker og bønner

- I Snøfall-serien er det mange barn som skriver ønsker til julenissen. Brevene forvandles til fugler og flyr til julenissen. De kan sammenlignes med bønner som stiger opp til Gud.
- Julenissen besvarer alle brevene ved å puste inn i julekulene. Julekulene begynner å lyse og ønsket blir oppfylt. Som for eks. da pappa`n til Håkon plutselig får en innskytelse.
- Selv om vi ikke alltid erfarer at Gud oppfyller våre ønsker, kan kanskje scenen fortelle oss noe om hvordan Gud kan besvare våre bønner?
Noen ganger besvarer han våre bønner gjennom andre mennesker. Hva kan du få bety for noen andre i dag?
- Selma synes det er vanskelig å tro på julenissen, likevel gjør hun som Håkon sier: Hun skriver til julenissen. Og hun får svar.

- Menneskeidealet

- Julius (julenissen) elsker latter, lek, glede, drømmer, kreativitet, skaperkraft, fellesskap, de barnlige egenskapene, det egentlige menneskelige. Dette er utfordrende og truende for Winter. Han ønsker å bekjempe alt som har egenverdi, har øye kun for det som har nytteverdi, det ytre og det som í hans øyne er det perfekte.
- Når byen Snøfall må følge Winters regler, blir det ikke godt å leve. De mister gleden og livsgnisten. De opplever tomhet og meningsløshet.
- Hvordan skal de få igjen livsgleden? Gleden kommer tilbake når Julius kommer tilbake og de får være seg

selv igjen. (Kan motsetningene mellom Julius og Winter representere jaget etter produktivitet i samfunnet vårt?)

- **Kampen mellom det gode og det onde** (Denne sammenligningen kan være for krevende/dystert til en julegudstjeneste. Egner seg best til en samtale/refleksjon blant eldre ungdommer.)

- Ole Winter tar på steinen i mørket. (Lokkes med fri ferdsel gjennom sovetåka og nissestatus.)
- Eva spiser av den forbudte frukten. (Lokkes med kunnskap om godt og ondt, og gudestatus.)
- Vil det gode vinne til slutt? Kan Selma, Pil og Frida redde Snøfall? Kan Messias redde menneskene? Noen står i veien. I Snøfall er det Winter og i Jerusalem er det Herodes.
- Det godes seier er aldri lettkjøpt. Jesus må dø på korset. Selma, Pil og Frida risikerer straff og evig søvn i sovetåka.
- Aktørene i de store fortellingene tar store moralske valg, de er ofte nødt til å sette alt på spill. Gjennom valgene de gjør, viser de oss hvem de er. Det er ikke hjernen, men hjertet det kommer an på. Ikke karakterene, men karakteren.
- Er det mulig å forstå hvorfor Winter gjør som han gjør? Hvorfor velger vi det gode eller det onde?
- Selma, Pil og Frida velger å være ulydige og kripe gjennom den hemmelige portalen for å lete etter Julius. Gjertrud trosser Winters bolleforbud og baker boller i skjul. «Noen ganger må en bryte noen regler for å gjøre det som er rett». Har vi mot til å gjøre det?

- **Hvem er heltene?**

- I Snøfall-serien er det ikke hovedsakelig de voksne eller den smarte IQ som hjelper Selma, men viltre Pil, ensomme Frida og den gode vennen Håkon. Selma stoler på dem. De forstår mer enn de voksne tror.
- I Betlehem er det gjeterne som er de første som får se Jesus-barnet. Gud stoler på dem. Når Jesus velger sine nærmeste venner og etterfølgere, kaller han fiskere. De forstår kanskje mer enn det andre tror?

- **Vennskap**

Aktuelle spørsmål fra serien: Hvordan få nye venner? Hva er en god venn? Hva skjer når venner sårer hverandre?

- Å vente og håpe

- I Snøfall venter de på den nye lærlingen. Forventingene er store, noe skal forløses, brikkene skal falle på plass. Skriftene i Julius` bok skal oppfylles.
- I Judea venter de på Messias. Skriftene i Profetene skal oppfylles. Gud blir menneske og kommer til jorda.
- Selma håper. Håkon håper. Ruth håper. Innbyggerne i Snøfall håper. Håp skaper mot. Hvorfor er det viktig å ha et håp?

Kilder. Også til oppbyggelse for voksne:

- Jarle Mong: <https://jarlemong.wordpress.com/2016/12/19/snofallet-deilig-drypp-av-realisme/>
- Jarle Haugland, Tro & Medier: <http://www.verdidebatt.no/innlegg/11670424-evangeliet-og-snofall>

1.2 3 «kjøreregler» ved bruk av referansepunkt fra Snøfall-serien:

- Se serien! <https://tv.nrk.no/serie/snoefall> (Blir tilgjengelig etterhvert.)
- Kan være smart å forsikre seg med noen fra målgruppa: «*Har jeg skjønt det riktig? Er du enig i at...?*»
- Ikke avslør handlingen og hva som kommer til å skje videre i serien.

2. Generelle tips til preken på julegudstjeneste for skolene:

2.1 Preken – innhold

- Hva er gode referansepunkt? Referansepunktene er hjelp til å aktualisere budskapet en ønsker å formidle.
- Hva er skolen opptatt av? (Eks.: Prosjekter/særegenhet/fokusområder/«respektskole»?)
- Hva er elevene opptatte av? (Kan bety at en må ha ulike prekener for småskoletrinnet/mellomtrinnet/ungdomstrinnet. Også avhengig av hvor mange gudstjenester det er.)
- Hvordan gjøre den kristne tro allmenngyldig? Hvorfor vi feirer jul bør være med, men prekenen kan gjerne handle om mer enn det som skjedde i stallen.

2.2 Preken – metodikk

Hvordan formidle og kommunisere på best mulig måte?

- Ta utgangspunkt i referansepunkt elevene er opptatte av
- Dialogpreken
- Bilder/filmklipp på PP
- Konkretisering
- Fortelling
- Ulik synsvinkel: Maria, Josef, gjetergutt, vismann, esel...

Foto: nrk.no, platekompaniet.no, NTB SCANPIX,